

Veritatem facientes. Księga Pamiątkowa ku czci Księdza Profesora Franciszka Greniuka, red. J. Nagórny, J. Wróbel, Redakcja Wydawnictw KUL, Lublin 1997, s. 456

W historii każdej społeczności, każdej organizacji czy instytucji, dostrzec można pewne osoby, które nadawały jej kierunek i które stanowiły swojego rodzaju kamienie milowe prowadzące tę społeczność do określonego celu. Taką postacią, która na trwałe wpisała się w dzieje Uniwersytetu Lubelskiego jest ks. Profesor Franciszek Greniuk.

Stało się już zwyczajem, że środowiska akademickie starają się uczcić swoich zasłużonych pracowników przez wydanie książki pamiątkowej. Księga pamiątkowa jest wyrazem głębokiego przekonania, że w dziejach Sekcji Teologii Moralnej na Wydziale Teologii

Katolickiego Uniwersytetu Katolickiego osoba Księdza Profesora Franciszka Greniuka, Jego badania naukowe, Jego praca dydaktyczna, Jego obecność pośród społeczności akademickiej, są nie tylko godne zauważenia, ale nade wszystko uznania i wdzięczności. Siedemdziesiąt lat życia, z których czterdzieści pięć poświęconych Kościołowi (najpierw lubelskiemu, a od 1992 roku zamojsko-lubaczowskiemu) i czterdzieści Katolickiemu Uniwersytetowi Lubelskiemu (od 1957), a więc zarówno tym, którzy go współtworzą, jak i tym, którzy w nim się kształcą, rodzi w sercach przyjaciół i wychowanków swoiste wezwanie do podkreślenia owego daru, jaki otrzymali w osobie Księdza Jubilata, Profesora teologii moralnej.

Naukowe poszukiwania Księdza Profesora Franciszka Greniuka zdominowała zdecydowanie od czasów habilitacji historia oraz problematyka odnowy teologii moralnej. Konsekwentnie Jego wykłady i publikacje naznaczone szukaniem prawdy i zachętą do postępowania w prawdzie przewija się metodologiczna maksyma, iż dla pełnego zrozumienia aktualnego ujęcia moralności chrześcijańskiej oraz jej uwarunkowań metodologicznych konieczna jest znajomość jej historii.

Wymiernym owocem aktywności naukowej Jubilata jest ponad 200 publikacji. Do tego należy dodać pracę redaktora czasopisma Zeszyty Naukowe KUL. Rezultatem cenionej pracy dydaktycznej i troski o rozwój młodszej kadry naukowej jest opiekunem 2 przewodów habilitacyjnych, 11 promocji doktorskich i ok. 160 magisterskich. Od 1957 r. jest czynnym członkiem Towarzystwa Naukowego KUL. Pełnił funkcję sekretarza, wiceprzewodniczącego i przewodniczącego Ogólnopolskiej Sekcji Teologów Moralistów. W latach 1968-1970 pełnił funkcję sekretarza, a w latach 1970-1992 przewodniczącego Komitetu Redakcyjnego „Roczników Teologiczno-Kanonicznych KUL” W latach 1975-1982 był rektorem Wyższego Seminarium Duchownego. Otrzymał odznaczenie godnością kanonika gremialnego Kapituły Katedralnej w Lublinie. W 1992 r. przeszedł do pracy w nowo powołanej Diecezji Zamojsko-Lubaczowskiej, w której pełni funkcję kanclerza Kurii Diecezjalnej i wikariusza generalnego. Odznaczony został godnością kanonika gremialnego Kapituły Katedralnej w Zamościu oraz pronotariusza apostolskiego.

Sylwetka Księdza Profesora, kierunki badań i pokaźny dorobek naukowy zostały pokazane w pierwszej części Księgi. Zestawienia i wyliczenia nie są jednak w stanie ukazać całego bogactwa życia, ogromu zadań i obowiązków, jakie Jubilat przez długie lata pełnił jako kapłan, wychowawca, redaktor i profesor. Na podkreślenie zasługuje fakt, iż ks. Profesor Greniuk przez prawie 20 lat swojego kapłaństwa związany był z Wyższym Seminarium Duchownym w Lublinie. Przez długie lata pełnił obowiązki Rektora przyczyniając się do naukowego rozwoju tej uczelni. Równocześnie prowadził działalność naukową jako wykładowca na KUL i autor cenionych prac.

Pasję naukową Ksiądz Profesor potrafił także obudzić u licznych swoich słuchaczy, którzy w ramach Jego seminarium pisali prace magisterskie i doktorskie. Wielu z nich pełni dziś ważne funkcje w Kościele polskim, znaczna grupa przyjęła na siebie obowiązki wykładowców w wyższych seminariach duchownych czy wprost pracowników naukowych stopnia uniwersyteckiego, z tytułami doktorów habilitowanych i profesorów włącznie.

Szczególny charakter księgi pamiątkowej sprawia, że z konieczności ma ona niejednorodny charakter. Szacunek i wdzięczność dla Księdza Profesora Greniuka oznacza najpierw pochycenie się nad Jego dorobkiem, nad tym wszystkim co On wniósł do środowiska teologicznego zarówno w ramach Uniwersytetu, jak i w skali ogólnopolskiej. Ale ten szacunek

oznacza również prezentowanie przez poszczególnych współautorów swoich osiągnięć w kręgu własnych specjalizacji. Stąd też pierwsza część książki pamiątkowej (Osoba i dzieło) poświęcona została w całości osobie i działalności naukowo dydaktycznej Księdza Profesora, natomiast pozostałe (Ze skarbca rzeczy starych, W kręgu odnowy teologii moralnej, Miscellanea) odnoszą się do różnych działów teologii moralnej lub dyscyplin jej pokrewnych. Podejmują one takie zagadnienia jak: Wokół odnowy polskiej teologii moralnej w drugiej połowie XX w. (S. Olejnik), Podstawowe założenia doktryny moralnej W. Słowjewa (J. Pryszmont), Moralność polityczna w nauczaniu teologów hiszpańskich XV/XVI wieku (F. A. Dziuba), Kult świętych w pismach L. A. Murotoriego (S. Mojek), Początki bioetyki. Aspekt historyczny (J. Wróbel), Zmierzch czy aktualność Dekalogu (S. Rosik), Refleksja nad aspektami etycznymi choroby AIDS (J. Kowalski), Liberalizm a etyka. Refleksje po „Veritatis splendor” (I. Mroczkowski), Środki społecznego przekazu w służbie międzyludzkiego dialogu (T. Reroń), Wizja apostoła świeckich według Akcji Katolickiej w Polsce (K. Jeżyna), Teologia duchowości wśród innych dyscyplin naukowych (W. Słomka), Parafia jako centrum życia liturgicznego (Cz. Krakowiak).

W ostatnim czasie poświęcono taką książkę m. in. S. Olejnikowi, J. Kowalskiemu (Teologia i życie), A. Marcolowi (Ad libertatem in veritate), S. Rosikowi (Vivere in Christo). Jak łatwo zauważyć zrodziła się jakaś nowa tradycja opatrywania książek polskim lub łacińskim tytułem, który kryją w sobie treść życia autora. Dominantą książki „Veritatem facientes” jest ukazanie, że prawda jest najgłębszą perspektywą badań naukowych Księdza Profesora Greniuka. Taki jest też – jak się wydaje – istotny rys życia i osobowości Jubilata, który do siebie może odnieść słowa Chrystusa: „Przyszedłem na świat, aby dać świadectwo prawdzie” (J 18,37). Prawda staje się w ten sposób nie tylko wyznacznikiem poszukiwań naukowych, ale także dewizą życia.

Księga niniejsza jest nie tylko hołdem na cześć Księdza Jubilata, zebraniem i podsumowaniem Jego dorobku naukowego, ale też przedstawieniem wielu ciekawych prac naukowych, wciąż poszukiwanych artykułów problematyki, którą zajmuje się aktualnie teologia moralna.

ks. Tadeusz Reroń